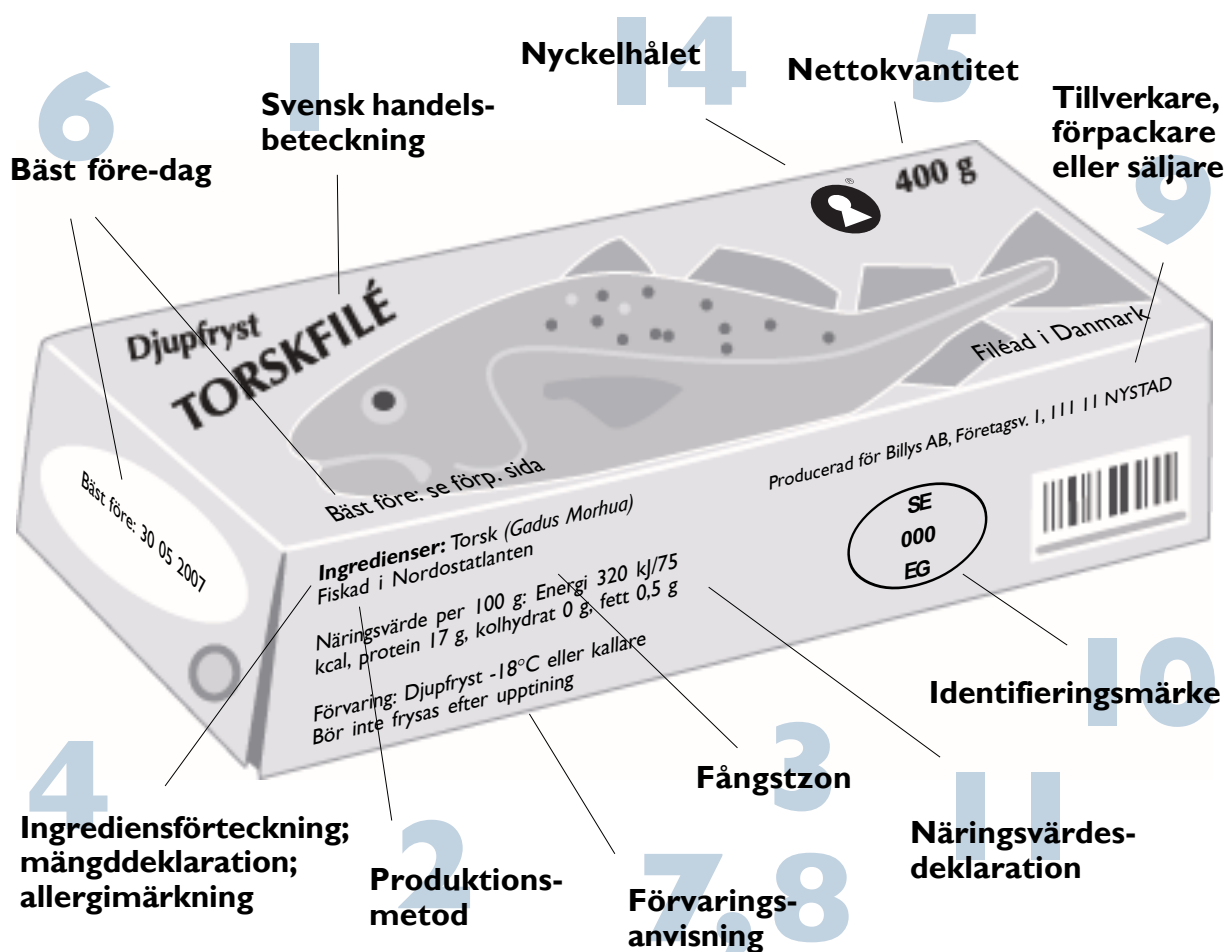

Märkning av djupfrysta fiskprodukter

Obligatoriska uppgifter

Förpackningar med djupfrysta fiskprodukter ska märkas med:

- 1 Svensk handelsbeteckning
- 2 Produktionsmetod
- 3 Fångstzon (ursprungsland för odlad fisk och sötvattensfisk)
- 4 Ingrediensförteckning; mängddeklaration; allergimärkning
- 5 Nettokvantitet
- 6 Bäst före-dag
- 7 Förvaringsanvisning
- 8 "Bör inte frysas efter upptining"
- 9 Namn och adress för tillverkare, förpackare eller säljare

- 10 Identifieringsmärke
- 11 Näringsvärdesdeklaration – om näringspåstående görs

Uppgifterna 1, 5 och 6 ska kunna ses i samma synfält.

Frivilliga uppgifter

Förpackade, djupfrysta fiskprodukter får också märkas med t ex:

- 12 Näringspåstående
- 13 Hälsopåstående
- 14 Nyckelhålet
- 15 Näringsvärdesdeklaration – om näringspåstående inte görs

Sammanfattning av de vik

Ansvar för att märkningen är rätt

Märkningsreglerna gäller alla som hanterar livsmedel. I första hand är det tillverkaren eller förpackaren och, för importerade/införda livsmedel, importören som bär ansvaret för märkningen. Men säljaren har det slutliga ansvaret för att varorna är rätt märkta.

Väl synlig märkning

Märkningen av ett livsmedel måste vara väl synlig och lätt att förstå. Märkningen får inte döljas av en prislapp eller vara skriven med för liten text.

Märkningen får inte vilseleda

Märkningen får inte vilseleda eller ge ett felaktigt intryck när det gäller t ex livsmedlets karaktär, sammansättning, datumuppgift, tillverkningsmetod eller ursprung. Påståenden om att livsmedel förebygger, behandlar eller botar sjukdom får inte användas. Förkortningar som kan missförstås får inte användas.

Språk

Märkningen ska vara på svenska. Annat språk får användas om stavningen endast obetydligt skiljer sig från den svenska. Samma regler gäller kvartersbutiker och butiker med utländska specialiteter. Märkningsuppgifter får samtidigt anges på flera språk.

Informationen i denna broschyr rör sk fiskeri- och vattenbruksprodukter. Här ingår bl a fisk, kräftdjur (t ex räkor) och blötdjur (t ex musslor). Se även förordningen (EG) nr 104/2000.

Obligatoriska uppgifter

1 Svensk handelsbeteckning

Svensk handelsbeteckning ska anges. Det är frivilligt att ange det latinska namnet på arten vid försäljning i konsumentledet, men det måste finnas med i märkning eller handelsdokument i tidigare led.

2 Produktionsmetod

Produktionsmetod ska anges enligt följande: fiskad, fiskad i sötvatten eller odlad. Om det klart framgår av övrig märkning var fisken är fiskad, t ex att fångstzonen anges, kan uppgiften utelämnas för vildfångad fisk, t ex ”rödspätta från Nordostatlanten”. Grundkravet för all märkning av livsmedel är dock att det aldrig får finnas risk för att konsumenten vilseleds.

3 Fångstzon/ursprungsland

För havsfiskad fisk är det obligatoriskt att ange platsen för fångsten med namnet på fångstzonen enligt förordning (EG) nr 2065/2001. Fångstzonen ska anges med sitt svenska namn – inte enbart FAO-område. För sötvattensfiskad och odlad fisk ska ursprungsland anges i stället för fångstzon. Det är också tillåtet att mer specifikt ange region, t ex ”Odlad röding från Jämtland” eller ”Torsk från Skagerrak”. De produkter som omfattas av bestämmelserna finns listade i EG-förordningen och i verkets föreskrifter LIVSFS 2001:37.

4 Ingrediensförteckning

Huvudregeln är att alla ingredienser som använts för att tillverka livsmedlet ska finnas med i ingrediensförteckningen. Om bara en ingrediens har använts och den är densamma som beteckningen behövs ingen ingrediensförteckning. Om tillsatt vatten utgör mer än 5 procent av nettovikten ska ”vatten” anges i ingrediensförteckningen.

viktigaste märkningsreglerna

Mängddeklaration. Uppgift om mängd ska finnas för den karaktärsgivande ingrediensen, t ex ”fisk (x %)” i fiskpinnar. Det gäller också ingredienser som ingår i beteckningen. Mängddeklarationen ska finnas i anslutning till eller i ingrediensförteckningen.

Allergimärkning. Konsumenten ska alltid få information när vissa kända allergiframkallande ämnen enligt ”allergenlistan” har använts vid tillverkningen av ett livsmedel. Informationen ska ges i anslutning till ingrediensförteckningen.

5 Nettokvantitet

Livsmedel ska märkas med vikt eller volym. Själva förpackningens vikt, vikten av clips, etiketter och liknande får inte räknas med. Tillsett mängd glaceringsvatten räknas inte in i nettovikten.

6 Bäst före-dag

De flesta livsmedel, däribland fryst fisk, ska vara märkta med **bäst före-dag**. Bäst före-dagen är den dag fram till vilken ett livsmedel som har förvarats på lämpligt sätt har kvar de särskilda egenskaper som normalt förknippas med det. Datumet ska anges med uttrycket ”bäst före” samt dag, månad och år i den ordningen, t ex ”Bäst före 10 08 2009”, ”Bäst före 10 aug 09” eller ”Bäst före 10 augusti 2009”.

Sista förbrukningsdag gäller för mikrobiologiskt känsliga livsmedel. Hit räknas inte fryst fisk.

7, 8 Förvaringsanvisning

Livsmedel med bäst före-dag ska märkas med förvaringsanvisning om det har betydelse för hållbarheten att livsmedlet förvaras på ett visst sätt.

Texten ”Bör inte frysas efter upptining” eller motsvarande ska anges på förpackningen.

9 Tillverkare, förpackare eller säljare

Livsmedel ska alltid vara märkta med namn och adress för antingen tillverkaren, förpackaren eller säljaren. Säljaren måste vara etablerad i ett EES-land (dvs EU-land, Norge eller Island) eller Turkiet och kan t ex vara en importör eller en livsmedelskedja. För företag i Sverige kan telefonnummer accepteras i stället för adress. Däremot accepteras inte enbart hänvisning till en internetadress.

10 Identifieringsmärke (”ovalen”)

Identifieringsmärket är till för att kontrollmyndigheterna ska kunna spåra produkten. Det är livsmedelsföretagaren som har ansvaret för att produkter med animaliskt ursprung märks innan de lämnar anläggningen. Identifieringsmärket ska innehålla nationsbeteckning, numret på anläggningen och beteckningen för EG (för produkter som är producerade inom EU). Identifieringsmärket ska inte förväxlas med ursprungsmärkning.

11 Näringsvärdesdeklaration

Näringsvärdesdeklaration måste finnas när sk näringspåståenden görs på en vara, men får också anges frivilligt. Det finns två varianter av näringsvärdesdeklaration – en med fyra (grupp 1) och en med åtta näringsämnen (grupp 2). Näringsvärdesdeklarationen ska vara samlad på ett ställe och anges i tabellform eller, om utrymmet inte tillåter det, i löpande text.

Från och med den 1 juli 2007 gäller nya EU-regler för närings- och hälsopåståenden.

Frivilliga uppgifter

12 Näringspåstående

Ett påstående eller en antydning om att ett livsmedel innehåller mycket eller litet av energi

eller vissa näringsämnen är ett näringspåstående. Om ett näringspåstående görs på en vara måste det också finnas en näringsvärdesdeklaration. Ett påstående om t ex innehåll av omega 3-fettsyror ska åtföljas av en näringsvärdesdeklaration enligt grupp 2. Där ska halten särskilda fettsyror framgå.

Från och med den 1 juli 2007 gäller nya EU-regler för närings- och hälsopåståenden.

13 Hälsopåstående

Från och med den 1 juli 2007 gäller nya EU-regler om märkning med hälsopåståenden. De ersätter livsmedelsbranschens egna riktlinjer.

14 Nyckelhålet

Livsmedelsverkets symbol nyckelhålet ska hjälpa konsumenten att välja hälsosamma livsmedel. Nyckelhålet är en samling näringspåståenden för innehåll av fett, natrium (salt), sockerarter och kostfiber. Sedan den 1 juni 2005 gäller nya regler för märkning med nyckelhålet.

Nyckelhålet får användas på fisk som inte har genomgått någon behandling. Den får dock ha skivats, malts etc eller vara djupfrost.

15 Näringsvärdesdeklaration

Näringsvärdesdeklaration får även anges frivilligt.

**LIVSMEDELS
VERKET**

Box 622
751 26 UPPSALA
Tel 018-17 55 00
www.livsmedelsverket.se

Var kan man läsa mer?

De vanligaste märkningsreglerna finns i

- Livsmedelsverkets föreskrifter om märkning och presentation av livsmedel, LIVSFS 2004:27 (inkl allergenlistan)
- Vägledning till märkningsföreskrifterna LIVSFS 2004:27
- Livsmedelsverkets föreskrifter och allmänna råd om näringsvärdesdeklaration, SLVFS 1993:21
- Livsmedelsverkets föreskrifter om handelsbeteckningar på fiskeri- och vattenbruksprodukter, LIVSFS 2001:37
- Kommissionens förordning (EG) nr 2065/2001 (produktionsmetod, fångstzon, handelsbeteckning m m)
- Rådets förordning (EG) nr 104/2000 om den gemensamma organisationen av marknaden för fiskeri- och vattenbruksprodukter
- Vägledning till tilläggsmärkning av fiskeriprodukter
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1924/2006 om närings- och hälsopåståenden om livsmedel
- Livsmedelsverkets föreskrifter om djupfrysta livsmedel, LIVSFS 2006:12
- Fiskbranschens branschriktlinjer, www.fiskbranschen.se

Livsmedelsverkets föreskrifter och vägledningar, liksom EG-förordningar, finns på verkets webbplats, www.livsmedelsverket.se.

Trycksaker kan beställas via webbplatsen, per telefon 018-17 55 06 eller per e-post kundtjanst@slv.se.

Vem svarar på frågor?

I första hand ska frågor om märkning ställas till kommunens miljökontor eller motsvarande förvaltning.